

3

EĞİTİM VE KÜRESELLEŞME: ULUSAL VE ULUSLARARASI PROGRAM UYGULAYAN ÇOK KÜLTÜRLÜ OKULLARDA EĞİTİM

Prof. Dr. Kemal KAYIKÇI¹

Giriş

Bir taraftan küreselleşmenin etkisiyle sermayenin ülke sınırlarını aşan dolaşımından kaynaklanan uluslararası boyuttaki ekonomik, sosyal hareketlilik, diğer taraftan gelişmiş teknolojiye dayalı kitle iletişim araçları ile sosyal medya ağlarının dünya çapında kullanımı, toplumların yapılarını ve yaşam tarzlarını derinden etkilemiştir. “yeni dünya düzeni” olarak da adlandırılan küreselleşmenin bu etkileri ile birlikte son zamanlarda başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın çeşitli yerlerinde patlak veren savaşların sonucunda oluşan göçler ya da ekonomik sıkıntılara dayalı olarak sanayileşmiş ülkelere yapılan geniş çaplı göçler, göç edilen ülkelere toplumsal uyumun sağlanması ve eğitim hakkının kullanılması açısından yeni sorumluluklar yüklemektedir. Gerek yeni dünya düzeni ve gerekse yoğun uluslararası göçler, çok uluslu ve çok kültürlü toplumların oluşmasına neden olmaktadır. Çok kültürlü ve çok uluslu toplumlar aynı zamanda bir dünya vatandaşı olarak birlikte yaşamının gerektirdiği ortak kültüre de sahiptir. Küreselleşme, kültürel anlamıyla yeni bir dünya düzeni ve ortak kültürün gelişmesine de zemin hazırlamıştır (Kan, 2009a). Dolayısıyla yeni dünya düzeninin ihtiyaç duyduğu insan tipinin yetiştirilmesi ve göçler sonucu ihtiyaç duyulan toplumsal uyumun sağlanması ancak eğitim ile mümkündür. Çünkü içinde yaşadıkları kültürün yaşam becerilerini aktarma, kültürü koruma ve geliştirme işlevi eğitimin sosyal işlevidir (Ergün,1992). Eğitim sistemi, kültür aktarma işlevini yerine getirirken aynı zamanda açık sistem özelliği vasıtasıyla çevrenin, bireyin ve toplumun eğitim ihtiyaçlarına okullar yoluyla yasalar çerçevesinde cevap vermeye çalışır. Yeni dünya

¹ Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fak. e-mail: kemalkayikci@akdeniz.edu.tr

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. (2003). *Etkili öğrenme ve öğretme*. Eğitim Dünyası Yayınları. İzmir.
- Açıkgöz, K. Ü. (2011). *Aktif öğrenme*. (12. Baskı), Biliş Yayınları, İzmir
- Aksoy, Z. (2016). Kültürlerarası iletişim eğitiminde öğrencilerin kültürlerarası duyarlılık gelişimi öz değerlendirmeleri üzerine bir inceleme. *Selçuk İletişim*. 9 (3),34-53.
- Aksoy, Z. (2012). Uluslararası göç ve kültürlerarası İletişim. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 5(20)
- Arasaratnam L A ve Doerfel M L (2005) Intercultural Communication Competence: Identifying Key Components From Multicultural Perspectives, *International Journal of Intercultural Relations*, 29, 137-163.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 37(2), 61-82.
- Bozkurt, F. ve Özgüzel. S (2019). Türklere Yaşam Tarzı Olarak Göç Olgusu “Göç Yolda Düzeler”. Folklor/Edebiyat, Cilt 25, sayı 100.
- Brislin R W and Yoshida T (1994) Intercultural Communication Training : An Introduction, eBook Academic Collection (EBSCOhost),
- Ceylan, Ş. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin dünya vatandaşlığı hakkındaki görüşleri. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(1), 78-93,
- Coşkun, H. (2017). Barış eğitimi.Friedenspädagogik, Peace Education.Friedrich, Ebert, Stiftung & Dağyeli Verlag.
- Chen G M (1990) Intercultural Communication Competence: Some Perspectives of Research, *Howard Journal of Communications*, 2(3), 243-261. <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED321578.pdf>,
- Deniz, N. D. (1999). *Global eğitim*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Emiroğlu, S. E. (2018). Suriyeli Sığınmacı Çocukların Eğitimi ve Sorunları. Akdeniz Üniv. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Antalya.
- Erdoğan, M. (2017). Türkiye'deki Suriyeliler: Sosyal Kabul ve Uyum. A.Sözür(Ed.) 4. *Uluslararası Suç Ve Ceza Film Festivali “Göç” Tebliğler Kitabı* içinde. 51-66.
- Ergün, M. (1992). *Eğitim ve toplum: Eğitim sosyolojisine giriş*. Ankara. Ocak yayınları.
- Göker, G. ve Meşe, G. (2011). Türk göçmenlerin İtalyanlara bakış açısı: bir kültürlerarası iletişim araştırması. *Selçuk İletişim*. 7 (1) 65-82
- Nur Leman Balbağ, N. L. ve Türkcan, B. (2017). İlkokul 4. Sınıf Öğrenci ve Öğretmenlerinin Küresel Vatandaşlık Algıları. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)* 8 (2), 216-249 / DOI: 10.17569/tojqi.270274
- Kan, Ç. (2009a) Sosyal Bilgiler Eğitiminde Küresel Vatandaşlık. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 25-30
- Kan, Ç. (2009b). Değişen değerler ve küresel vatandaşlık eğitimi. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 17 (3), 895-904
- Kap, D.(2014).Suriyeli mülteciler:Türkiye'nin müstakbel vatandaşları.*Akademik Perspektif*.Aralık.
- Kayıkçı, K. & Emiroğlu, S. E. (2017). Suriyeli Sığınmacı Çocukların Eğitimi ve Sorunları: Bir Durum İncelemesi (Antalya Hakkı Tatoğlu İlkokulu Örneği) (Ed. Aynur. B. Bostancı & Seval Koçak). İN *Eğitim Araştırmaları ve Öğretmen Eğitimi*.s.143 – 163.
- Kayıkçı, K. (2019). Türkiye'de Sığınmacı Çocukların Eğitimi ve Entegrasyonu (Education and Integration of Syrian Asylum Seekers Children in Turkey). (Ed. Seyfi ÖZGÜZEL) in *Uluslararası Göç ve Hareketlilik: Küreselleşen Dünyada Çok Kültürlü Topluların Çözüm Arayışı* (International Migration and Mobility: Challenges of Multicultural Societies in a Globalizing World) 61-81 EYUDER Publishing.
- Kolukırık, S. (2009). Mülteci ve sığınmacı olgusunun medyadaki görünümü: medya politikası üzerine bir değerlendirme. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*,8(1):1 -20.

- Osler, A. & Starkey, H. (2005). Changing citizenship- democracy and inclusion in education (pp:19-24). England: Open University Press. [Electronic Version]. İnternette 26 Mayıs 2008 tarihinde Gazi Üniversitesi Kütüphanesi'nden alınmıştır. <http://Site.Ebrary.Com/Lib/Gazi>.
- Özdemir, E. (2017). Suriyeli mülteciler krizinin Türkiye'ye etkileri. *ANKASAM/Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi*.1 (3) 114-140.
- Özden, Y. (2002). *Eğitimde dönüşüm: eğitimde yeni değerler*. (4. Baskı), Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özgüzel, S. (2019). Suriyeli Göçmenlerin Entegrasyonunda Eğitim ve Kültürlerarası İletişimin Önemi; Hollanda Örneğinden Çıkarılacak Dersler, *Anadolu Üniversitesi, E-KURGU*. 27(2).
- Özgüzel, S & Hasırcı, S. (2019). "Early Intervention to Further Migrant Children's Success in Turkish Education: The Example of The Netherlands", *Revista San Gregorio*, no. 36, 361-374).
- Salomon, G. (2006). Does peace education really make a difference? *Peace and Conflict*.12/1,37-48.
- Sommers, M. (1982). Peace Education and Refugee Youth UNHCR Workshop Washington D.C.
- Suna Gülfer İhlamur-Öner. (2014). Türkiye'nin Suriyeli Mültecilere Yönelik Politikası, *Orta Doğu Analiz*, Mart-Nisan.
- Tezcan, M. (1996). Küreselleşmenin Eğitimsel Boyutu. Türkiye 2. Eğitim Felsefesi Kongresi (23-26 Ekim). *Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, 187-195.
- Toulmin, S. (1999). The ambiguities of globalization. *Futures* 31, 905-912.
- Tuomi, M. T., Jacott, L., & Lundgren, U. (2008). Education for world citizenship: Preparing students to be agents of social change. London: The CiCe Thematic Network Project.
- UNHCR. (2019). Zorla yerinden edilen insan sayısı 2017'de 68 milyonu aştı, mülteciler için küresel bir anlaşmanın sağlanması kritik önemde. 2019 BM Türkiye Dergisi. <https://www.bmdergi.org/language/tr/zorla-yerinden-edilen-insan-sayisi2017de-68-milyonu-asti-multeciler-icin-kuresel-bir-anlasmanin-saglanmasi-kritikonemde/> (Erişim:21/06/2019).
- Urlu, E. (2019). Sınıf eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin barışa ilişkin tutum ve görüşlerinin incelenmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü .
- Yıldırım, A. ve Şimşek, (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin yayınları.
- Yıldız, N. (2008). Neoliberal küreselleşme ve eğitim. *D. Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* 11, 13-32.